Records of Hungarian Finance Minister Reményi-Schneller (MOL K 280), 1939-1944

RG-39.028M

United States Holocaust Memorial Museum Archive
100 Raoul Wallenberg Place SW
Washington, DC 20024-2126
Tel. (202) 479-9717
Email: reference@ushmm.org

Descriptive Summary

Title: Records of Hungarian Finance Minister Reményi-Schneller (MOL K 280)

Dates: 1939-1944

Creator: Lajos Reményi-Schneller.

Record Group Number: RG-39.028M

Accession Number: 2010.221

Extent: 1 microfilm reel (16 mm)

Repository: United States Holocaust Memorial Museum Archive, 100 Raoul Wallenberg Place SW, Washington, DC 20024-2126

Languages: Hungarian

Administrative Information

Access: No restrictions on access.

Reproduction and Use: According to the terms of the United States-Hungary Agreement, personal data of an individual mentioned in the records must not be published sooner than 30 years following the death of the person concerned, or if the year of death is unknown, for 90 years following the birth of the person concerned, or if both dates are unknown, for 60 years following the date of issue of the archival material concerned. "Personal data" is defined as any data that can be related to a certain natural person ("person concerned"), and any conclusion that can be drawn from such data about the person

concerned. The full text of the Agreement is available at the United States Holocaust Memorial Museum Archives reference desk.

Preferred Citation: RG-39.028M, Records of Hungarian Finance Minister Reményi-Schneller(MOL K 280), 1939-1944. United States Holocaust Memorial Museum Archives, Washington, DC.

Acquisition information: Source of acquisition is the Magyar Országos Levéltár (National Archives of Hungary), Record Group: MOL K 280. The United States Holocaust Memorial Museum received the filmed collection via the United States Holocaust Memorial Museum International Archival Programs Division in 2010.

Forms part of the Claims Conference International Holocaust Documentation Archive at the United States Holocaust Memorial Museum. This archive consists of documentation whose reproduction and/or acquisition was made possible with funding from the Conference on Jewish Material Claims Against Germany.

Accruals: Accruals may have been received since this collection was processed, see archives catalog at collections.ushmm.org for further information.

Existence and Location of Originals: The original records are held by Magyar Országos Levéltár, Bécsikapu tér 2-4, Budapest H-1014, Hungary, Phone: 011 361 225 2800; Email: gecsenyi@natarch.hu. More information about this repository can be found at http://mnl.gov.hu/

Processing History: Aleksandra B. Borecka, March 2014.

Related Materials:
USHMM Archives, RG-52.000, Randolph Braham Collection.
USHMM Archives, RG-39.013, Records Related to the Hungarian Jewish Communities.

Scope and Content of Collection

Contains files of the Hungarian Finance Minister Reményi-Schneller, most of the documents are semi-official: letters requesting patronage, jobs, benefits, tax write-off , etc.; the letter from John Sebastian, 1939, proposing to collect and publish regulations and restrictions for Jews; newspaper clippings; miscellaneous records on the "Jewish questions".

System of Arrangement

The system of arrangement of the source repository has been preserved in the microfilmed reels. Arranged thematically and chronologically.

Historical Note

Lajos Reményi-Schneller (1892-1946) was a Hungarian politician, who served as a Minister of Finance between 1938 and 1945. He started his career in 1923 as the director of the Hungarian Exchange Bank. He became representative in 1935. In 1938 he was appointed as the Minister of Finance, Reményi-Schneller held this position until the end of the Second World War. He pursued Germanophile politics extremely and regularly informed the Germans about the Hungarian political developments. During his ministership Reményi-Schneller significantly furthered the country's economic delivery with his function

for the Nazi Germany. After the fall of Budapest he tried to escape into Western Europe but the arrival American troops captured him with other members of the Arrow Cross Party's government. He was tried by the People's Tribunal in Budapest in open sessions and sentenced to death for war crimes and high treason. Reményi-Schneller was hanged in 1946 in Budapest. [Source: Magyar Életrajzi Lexikon]

Indexing Terms
Reményi-Schneller, Lajos, 1892-1946.
Horthy, Miklós, 1907-1993.
World War, 1939-1945--Atrocities--Hungary.
World War, 1939-1945--Collaborationists--Hungary.
Jews--Legal status, laws, etc.--Hungary--20th century.
Holocaust Jewish (1939-1945)--Hungary--History.
Hungary--Politics and government--1945-1949.
Hungary--Ethnic relations.
Correspondence.
Clippings (Books, newspapers, etc.)

CONTAINER LIST

Note: Inventory is in Hungarian compiled by the researcher in Hungary.

Reel 1 of 1

K 280
Reményi Schneller Lajos miniszter iratai
1932-1944.

1./ 4. csomó. 1939-I/6. tétel. Protekciót kérő levelek, állás, segély, adóelengedés, kihágási stb. ügyek.
- 112/1939. Perl Gyula ügyében írt miniszterelnökségi kísérő levél – névtelen volt az eredeti levél, amely nincs a kísérő levél mellett. 1939. január 30. 47-48 o.
- 157/1939. Sebestyén János levele 1939. február 9-én, a kormányzat „zsidókkal szembeni hősies küzdeleméről”. Javasolta összegyűjteni és kiadni a zsidók működésének korlátozásával kapcsolatos rendeleteket, továbbá Kröszl Béla számtanácsos elhelyezését kérte. 63-64 o.
- 215/1939. Dr. Ofner László zsidó orvos, budapesti lakos amerikai kivándorlásához kért segítséget Horthy Miklósné kegyelmes asszonytól. 1939. január 14. 89-101 o.
- 284/1939. Lőwenstein Ferencné zsidó származású r. k. segály kérelme, 1939. március 6. – elutasították. 150-155 o.
- 311/1939. Sir Willam Goode és Henry Strakosch levelének másolata és a BM Elnöki osztályának vezetőjével történt levelezés, Brüll Emilné nem árja, volt magyar, akkor osztrák állampolgár Magyarországon történő tovább tartózkodásának ügyében. 1939. március 8. 177-192 o.

http://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

2./ 5. csomó. 1939-I/6. tétel. Protekciót kérő levelek, állás, segély, adóelengedés, kihágási stb. ügyek.
- 1089/1939. Dr. Fitz Artúr volt országgyűlési képviselő. ny. minisztériumi osztálytanácsos, középiskolai tanár ajánlkozása a zsidótörvény következtében megüresedő, Athenaeumnál betölthető állások bármelyikére. 1939. október 12. 259-260 o.
- 1193/1939. Rubovits Lajos izr. nyomdász segéd álláskérése és protezsálása 1939. november 6. 413-414 o.
- 1372/1939. Magyar Élet Pártja fejlécű levél „ …Kaluber egy ronda zsidó…". 1939. december 11. (Az aláírást nem sikerült megfejtenem.) 538-539 o.

3./ 5. csomó. 1939-I/7. tétel. Vegyes ügyek (klf. tárgyú beadványok, sajtónyilatkozatok kérése, egyesületek ügyei stb.)
- 162/1939. Erdélyi székely lófő, volt országgyűlési képviselő levele Mádéfalváról: igazságtalan a zsidótörvény. 1939. január hó. 34. o.
- 202/1939. Tájékoztató Paul Iván min. osztályfőnök részére a zsidó állampolgárok közteherviseléséről. (1939.) február 17. 39. o.
- 234/1939. Emlékirat keresztény, volt magyar hadifoglyok az igazolt, volt zsidó, magyar hadifoglyok zsidótörvény alóli mentesítésegéért. 81939.) február 25. 43-44 o.
- 896/1939. Újságcikk kivágat „Nyers tervezetet" címmel, a zsidótörvény végrehajtásáról és mellette névtelen kísérő levél. 237-238 o.
- sz. n. irat az 1939:IV. tc. és a 7720/1939. M. E. rendelkezéseinek ismertetése a közszolgálati alkalmazottakkal. (1939.) december 8. 298. o.
- 1238/1939. Az 1939. november 15-i országgyűlési interpellációk – benne a zsidó kérdésről is. 302-304 o.

4./ 7. csomó. 1940-I/6. tétel. Protekciót kérő levelek, állás, segély, adóelengedés, kihágási stb. ügyek.
- 231/1940. Fleischel Sándor volt izr. levele a miniszterhez, cége keresztény jellegének megtartása, saját mentessége a zsidótörvény alól, érdemeire való tekintettel. 1939. március 16. 151-157 o.
- 330/1940. Dr. Nánássy Imre nyíregyházi ügyvéd, országgyűlési képviselő feljelentő levele Gewürtz Bernát nyíregyházi zsidó kocsmáros ellen. 1940. március 9. 231-232 o.
- 760/1940. Érdeklődés az Angol-Magyar Banknál szolgálatot teljesítő Lukács László zsidó főtisztviselő visszatartása ügyében. 1940. június 3. 409. o.
- 856/1940. Dr. Krivoss Árpád ügyvéd levele a miniszterhez a Szlovák Szálloda Rt. tulajdonában levő kassai Európa Szálloda megvont italmérési engedélye ügyében, amelyet a szlovák körök figyelemmel kísérnek, mert a zsidó tulajdonban levő kassai Schalk-ház szálloda egy év türelmi időt kapott. 1940. június 29. 495. o.
- 859/1940. Dr. Zoltán Gyula ügyvéd levele édesapja Rosenfeld József egri lakos italmérési jogának megszűntetése ügyében. Azt kérte, hogy az 1939:IV. tc. 12. §-ának hatálya alól két éves mentességet kapjon idős édesapja. 1940. július 1. 497-498 o.

http://collections.ushmm.org

http://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

- 873/1940. Rákosi Rezső a Fővárosi Tejüzem Rt. tisztviselőjének kérelme, hogy állásában még egy évig maradhasson, mivel a zsidótörvény következtében elbocsátották. 1940. július 5. 507-508 o.
- 1102/1940. Budai, volt Attila utcai iskolatárs, zsidó ügyvéd levele:" …zsidónak születni bűn…" 1940. október 10. 603-604 o.
- 1166/1940. Menczer A-né levele, fia Menczer Ernő munkaszolgálatos (208/3. tábori munkásszázad, Szentendre) ügyében. 1940. október 25. 624-625 o.
- 1225/1940. Pásztor Miksa m. kir. kincstári főtanácsos, a Pénzintézeti Központ ny. vezérigazgatójának mentesítési kérelme az 1939:IV. tc. hatálya alól. 1939. november 7. 846-851 o.

5./ 8. csomó. 1940-I/7. tétel. Vegyes ügyek (klf. tárgyú beadványok, sajtónyilatkozatok kérése, egyesületek ügyei stb.)
- 426/1940. „Egy keresztény háztulajdonos" levele a miniszterhez „…a zsidótörvénynek semmi látszata nincs…". d. n. 144. o.
- 573/1940. Ottlik György országgyűlési felsőházi tag, a Pester Lloyd főszerkesztőjének levele a lap helyzetéről. 1940. április 26. 155-157 o.
- 584/1940. Az Értelmiségi munkanélküliség ügyeinek kormánybiztosi hivatalának jelentése a Polgári Szanatórium Rt-nél tartott 1939:IV. tc. végrehajtása ügyében végzett vizsgálatról. 1940. március 14. 160-163 o.
- 601/1940. Dohányárusok Országos Szövetségének beadványa és küldöttségének felvetése, az 1939:IV. tc. végrehajtásával kapcsolatos, korlátolt dohányárusítás újabb általános rendezése tárgyában. 1940. április 25. 164-166 o.
- 788/1940. Serényi Miklós sokszorosított törvényjavaslata „ A nemzet faji tisztaságának védelméről". 1940. május 6. 193-199 o.
- 1037/1940. Megfejthetetlen aláírású levél, a zsidómunkatáborokban levő szakképzett, diplomás emberek fizikai munka helyett, érdemben való foglalkoztatására pl. az ügyvéd dolgozza fel a helyi közigazgatás elmaradt restanciáját, az orvos gyógyítson stb. 1940. szeptember 23. 227. o.
- 1218/1940. Matlaskowski Róbert textilárú és bőr hulladék nagykereskedő levele: zsidó üzletvezetőt alkalmaz, tőle tanulja a szakmát, a zsidó tőke segítségül vételét javasolja a magyar-keresztény kereskedelem számára. 1940. november 3. 251-252 o.
- 1274/1940. Özv. Pál Imréné száz magyar asszony nevében írott levélmásolata: ne szigorítsák a készülő III. zsidótörvényben az áttértek és leszármazottaik helyzetét. d. n. 262. o.
- 1301/1940. Névtelen levél a PM-ben dolgozó zsidó alkalmazottakról. 1940. december 3. 263-264 o.

6./ 9. csomó.1941-I/6. tétel. Protekciót kérő levelek, állás, segély, adóelengedés, kihágási stb. ügyek.
- 29/1941. Heltai Sándor a Hazai Fésűsfonó és Szövőgyár Rt. igazgatójának ügye, akinek állását az 1939:IV. tc. következtében felmondták. 1941. január 3. 7-16 o.
- 33/1941. Jelentés a Dörge Frigyes Bank Rt-nél megtartott helyszíni vizsgálatról: miként hajtották végre az 1939:IV. tc-t. 1940. november 19. 17-18 o.
- 62/1941. Kardos Kálmán szekszárdi zsidó malomellenőrt állásából elbocsátották. 1941. január 32-34 o.

http://collections.ushmm.org

http://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

- 320/1941. Rákosi Rezső levelei ismét, amelyben állás lehetőséget kért. 1941. március 11. 243-250 o.
- 342/1941. Kertész Ákos marosvásárhelyi zsidó, mérlegképes könyvelő megélhetéséhez segítséget kért a minisztertől. 1941. március 14. 277-278 o.
- 382/1941. Dr. Fischer Imre komáromi zsidó lakos elhelyezkedéséhez kért segítséget a minisztertől. 1941. március 20. 288-291 o.
- 528/1941. Demel Károly beregszászi Erzsébet malom (tulajdonosa zsidó volt) bérlőjének ügye. Benne feljelentő levél Demel ellen, mert zsidó bujtató a Vidéki középmalom export egyesületének elnöke szerint. 1941. június 30. 595-630 o.

7./ 10. csomó.1941-I/6. tétel. Protekciót kérő levelek, állás, segély, adóelengedés, kihágási stb. ügyek.
- 630/1941. Dr. Párniczky Mihály édesanyja felmenői miatt tanusítványos keresztény – előléptetési ügyében kérelem. 1941. április 29. (Melléklet hiányzik.) 16-17 o.
- 991/1941. Fejérváry Ervin zsidó származású biztosítási szakíró a miniszter életrajzát kérte „Biztosítási lexikon” című könyvéhez. Válasz: „Őexcellenciájának referáltatott nem teszünk semmit, ha érdeklődik elmosolyogjuk. Elhelyezendő!” 1941. szeptember 3. 71-72 o.
- 1114/1941. Névtelen levél, amelyben írója Baumgartner István postatakaréki tisztviselő kommün alatti kommunista voltát firtatta. 1941. október 14. 73-75 o.
- 896/1941. Az Értelmiségi munkanélküliség ügyeinek kormánybiztosi hivatalának jelentése Cserei Zoltán zsidó hirdetési vállalkozó engedély nélküli iparűzéséről. 1941. július 24. 237-238 o.
- 916/1941. Az Értelmiségi munkanélküliség ügyeinek kormánybiztosi hivatalának jelentése a Park szállodánál tartott 1939:IV. tc. végrehajtása ügyében végzett vizsgálatról. 1941július 30. 265-267 o.
- 975/1941. Dr. Kósa Miklós hírlapíró – Zsidó vagyon múltja jelene és jövője c. több kötetes művében szerepeltetni kívánt Kammer-vagyonról szóló leírása. 1941. augusztus 21. 295-299 o.
- 976/191. „Kegyelmes asszony magánérdeklődései 1939-ből” elnevezésű lista – benne dr. Ofner László zsidó orvos ügyének elintézéséről (lásd előbb). 304-308 o.
- 1233/1941. Az Értelmiségi munkanélküliség ügyeinek kormánybiztosi hivatalának jelentése Schlésinger Joós izr. imakönyv és kegyszerkereskedőnél az 1939:IV. tc. végrehajtása ügyében végzett vizsgálatról. 1941. november 17. 489-490 o.

8./ 10. csomó. 1941-I/7. tétel. Vegyes ügyek (klf. tárgyú beadványok, sajtónyilatkozatok kérése, egyesületek ügyei stb.)
- „Zilahy Lajos” aláírású levél, Reményi-Schneller bajai (március 9-i) beszédére reflektálás: „… a magyar zsidóság nem hátráltatta… a gazdasági élet kibontakoztatását, de annak mindenkor hatalmas tényezője volt kivételes tehetségével…”. 1941. március 14. 28-30 o.
- 395/1941. Névtelen levél a III. zsidótörvény nem árja származású, volt hivatásos állományú tisztjei ügyében. d. n. 42. o.

http://collections.ushmm.org

http://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

- 489/1941. Vass Bálint levele a miniszterhez a zsidók ügyében: káros a zsidótörvény, a zsidótőkét nem megbénítani, hanem pártolni kellene. Postabélyegző keltezése: 1941. április 23. 67-69 o.
- 778/1941. Ottlik-Baranyai megbeszélésre utalás a Pester Lloyd tulajdonjogi kérdésében. 1941. június 26. 81. o.
- 973/1941. Jegyzőkönyvi kivonat egy zártkörű gyűlésen elhangzottakról: a zsidó kérdés gyökeres elintézését kérik „…a zsidókkal ki az országból…”. 1941. augusztus 17. 173-174 o.
- 1178/1941. Feilitzsch Berthold levele a miniszterhez „Miért kell bevezetni a zsidó adót?” c. sokszorosított kiadvány. 1941. október 29. 203-207 o.
- 1182/1941. Ottlik György telefonált – elnöki osztály feljegyzése lehet a miniszter távollétében történt telefonhívásokról. október 3. 208. o.

9./ 12. csomó.1942-I/6. tétel. Protekciót kérő levelek, állás, segély, adóelengedés, kihágási stb. ügyek.
- 270/1942. Magyar Miklósról információ adása – tanusítványos zsidó. 1942. március 23. 26-27 o.
- 308/1942. Ignátz Ernő Reményi-Schneller osztályfőnöke volt az I. ker. állami gimnáziumban, most öccse Ignátz Lajos mérnök, Németországból hazamenekült ügyében segítséget kért volt tanítványától. Ignátz Lajost előbb a Páva utcába, majd Garanyba internálták. 1942. április 10. 300-301 o.
- 390/1942. Dr. Herzog Géza ny. pénzügyminisztériumi tanácsos levele, dr. Hajnal Mihály tisztviselő kisegítő munkaszolgálatos ügyében. 1942. április 30. 337-338 o.
- 469/1942. Pauker Ferenc zsidó kérelme és iratai – munkalehetőséget kért. 1942. május 20. 369-377 o.
- 553. 421/1942. Darvas Lászlóné buzgó r. k., de a fajvédelmi törvény értelmében zsidónak minősült – munkalehetőséget kért. 1942. június 17., 1942. május 7. 475-476 o.
- 558/1942. Barta Jenő javaslata: a zsidó háztulajdonosokat ugyanúgy, mint a zsidó földbirtokokat becsérték fejében az állam váltsa meg. 1942. június 22. 479-480 o.
- 945/1942. Horthy Béla kérése. az általa megvásárolt részvénytöbbségű Ferrum Vaskereskedés Rt. nagyváradi cégnél egy zsidó alkalmazottat még egy évig foglalkoztathasson.1942. november 19. 622-623 o.

10./ 12. csomó. 1942-I/7. tétel. Vegyes ügyek (klf. tárgyú beadványok, sajtónyilatkozatok kérése, egyesületek ügyei stb.)
- 211/1942. Szilágyi Dénes levele a zsidókérdésről „… az ismert folyamat az eddigi úton halad tovább és szükségképpen a magyar érdekeknek is súlyos veszélyeztetésére vezet…”. 1942. március 1. 39. o.
- 407/1942. B.I. aláírású levél – a nemzeti becsület hadiötvények beváltása és a zsidóság összekapcsolása. 1942. május 5. 108. o.
- 492/1942. Külföldi Propaganda Szemle kiadvány, kiadta a KÜM 3/b. Kult. osztálya 1942. június 2. – benne német folyóiratok az asszimilációról. 112-125 o.
- 515/1942. Feltételezhetően iszeri Iszer István levele a miniszterhez, Memorandum címmel: be kell vezetni a zsidó születési, szaporulati adót. 1942. május 28. 131-134 o.

http://collections.ushmm.org

http://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

- 537/1942. Ilovszky János m. kir. kormányfőtanácsos, országgyűlési képviselő levele és a miniszterelnöknek küldött előterjesztése a zsidó klubok, kereskedelmi egyesületek betiltásáról. 1942. június 16. 141-143 o.
- 693/1942. Donáth György országgyűlési képviselő a zsidó osztálysorsjegy főárusítók engedélyével kapcsolatos beadványára történt miniszteri reagálás. 1942. május 29. 181. o.
- 973/1942. Dabasi Halász János levele a zsidók-gójok vagyondézsmájáról. d. n. 204. o.

11./ 14. csomó.1943-I/6. tétel. Protekciót kérő levelek, állás, segély, adóelengedés, kihágási stb. ügyek.
- 133/1943. Mannheim Mária Margit zsidó származású beteg nő levelei a miniszterhez. 1943. május 21., 1943. február 17. 84-87 o.
- 208/1943. Klein Ella álláskérése – az iraton a megjegyzés: Zsidó! Nem teszünk semmit. 1943. március 5. 154-168 o.
- 572/1943. Tiszaszentimre (?) község határában levő Tiszavidéki Hitelintézet Rt. Szolnoki Takaréknak 250 kat. hold földjét zsidó tulajdonos volta miatt átengedésre kötelezték. A föld megvásárlóinak érdekében Polgár Béla országgyűlési képviselő kért protekciót. 1943. július 10. 401. o.
- 638/1943. Az Értelmiségi munkanélküliség ügyeinek kormánybiztosi hivatalának jelentése Klein Lajos terménykereskedőnél tartott az 1939:IV. tc. végrehajtásának vizsgálatáról. 1942. július 13. 459-460/a o.
- 961/1943. Pál (Polacsek) Arnold, Wolfner Gyula és tsa Rt. zsidó ügyvezető igazgatójának tovább foglalkoztatásával kapcsolatos segítség kérés. 1943. december. 611-612 o.

12./ 14. csomó. 1943-I/7. tétel. Vegyes ügyek (klf. tárgyú beadványok, sajtónyilatkozatok kérése, egyesületek ügyei stb.)
- 284/1943. Egy ápolónő aláírású levél a Fasor Szanatórium Schwarcz Ernő orvosról és strómanjáról dr. Kiss tanársegédről, továbbá az intézet veszteséges működéséről, amelyet a levél írója kétségbe vont. 1943. április 9. 88-89 o.
- 994/1943. Kísérő levél a zsidók háborus költség hozzájárulásáról szóló törvénytervezetre vonatkozó igazságügyminisztériumi észrevételek küldéséről – az észrevételek hiányoznak. 1942. december 16. 166. o.
- 999/1943. Stern Samu a Pesti Izr. Hitközség elnöke levelének megküldése a miniszternek, a munkaszolgálatosok ruházata és munkadíja ügyében. 1943. december 1. 167-169 o.
- 1001/1943. Pester Lloyd c. lap ügyében Ottlik György memoranduma. 1943. december 23. 169-186 o.

13./ 14. csomó. 1944-I/7. tétel. Vegyes ügyek (klf. tárgyú beadványok, sajtónyilatkozatok kérése, egyesületek ügyei stb.)
21034/1944. M. E. II. szám sokszorosított, Sztójay Döme aláírású utasítás a minisztériumoknak: a nemzetiségi kérdésben követendő irányelvekre vonatkozólag „…a magyar-német barátság sorsközösségünk alapjának sarkkőve…”. 1944. május 4. 1-4 o.

http://collections.ushmm.org